

بررسی تأثیر امنیت کالبدی و دسترسی به خدمات عمومی بر احساس ارتقای کیفیت سکونت شهروندان (مطالعه موردی: منطقه ۴ شهر ارومیه)

آرام خضرلو^۱

۱- مربی و عضو هیئت علمی گروه معماری، دانشکده معماری، شهرسازی و هنر، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران. (نویسنده مسئول)

Email : a.khezerlou@urmia.ac.ir - Tel: 09141614245

چکیده

امنیت کالبدی و دسترسی به خدمات عمومی یکی از مهم‌ترین بارزهای یک محله سکونت سالم محسوب شده و به ارتقای ایمنی و حس آرامش و نشاط در شهروندان منجر می‌شود. امنیت کالبدی به حفظ جان و مال مردم گرایش داشته و با دسترسی به خدمات عمومی نیازهای روزمره آنان را برآورده می‌سازد. هدف این تحقیق سنجش تأثیر امنیت کالبدی و دسترسی به خدمات عمومی بر ارتقای کیفیت سکونت شهروندان می‌باشد. روش تحقیق توصیفی-تحلیلی بوده و از ابزار پرسش‌نامه جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات استفاده شده است و نمونه مورد مطالعه در تحقیق منطقه ۴ شهر ارومیه می‌باشد. در تحقیق حاضر با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون که برای تمامی متغیرهای شاخص‌های امنیت کالبدی و دسترسی به خدمات عمومی در ارتباط با کیفیت سکونت مثبت و معنادار بدست آمده، می‌توان به این نتیجه رسید که با ارتقای شاخص‌های امنیت مسکن می‌توان به ارتقای کیفیت سکونت شهروندان کمک کرد، هر چند که این ارتباط چندان هم قوی نباشد. براساس نتایج بدست آمده میزان رضایت‌مندی عمومی از شاخص امنیت کالبدی در بین ساکنین منطقه ۴ در حد پایینی بوده و برابر با ۲/۲۳ بوده است. در این بین رضایت‌مندی از عمر واحد مسکونی و کیفیت معیار اصلی با ۲/۱۴ و ۱/۲۷ از همه پایین‌تر است. میزان رضایت‌مندی از معیار دسترسی به خدمات شهری به جهت وجود گره‌های فعالیتی در این منطقه بالاتر از میانگین و برابر با ۴/۰۴ است.

واژگان کلیدی: امنیت، دسترسی به خدمات عمومی، کیفیت سکونت، سوات وزنی

Investigating the Effect of Physical Security and Access to Public Services on the Feeling of Improving the Residential Quality of Citizens (Case Study: District 4 of Urmia City)

Aram Khezerlou¹

1. Instructor and Faculty Member of Architecture Department, Architecture, Urban Planning & Art Faculty, Urmia University, Urmia, Iran

* Email: a.khezerlou@urmia.ac.ir

Received: January 2024 Accepted: March 2024

Abstract

Physical security and access to public services are considered to be one of the most important features of a healthy residential neighborhood and lead to the promotion of safety and a sense of peace and vitality in citizens. Physical security tends to protect people's life and property and fulfills their daily needs by providing access to public services. The purpose of this research is to measure the impact of physical security and access to public services on improving the quality of living of citizens. The research method is descriptive-analytical and the questionnaire tool was used to analyze the information and the sample studied in the research is Region 4 of Urmia city. In this research, by using Pearson's correlation coefficient, which was obtained for all the variables of physical security indicators and access to public services in relation to positive and meaningful residential quality, it can be concluded that by improving housing security indicators, It is possible to help improve the living quality of citizens, although this relationship is not very strong. Based on the obtained results, the level of public satisfaction with the physical security index among the residents of region 4 was low and equal to 2.23. Meanwhile, satisfaction with the life of the residential unit and the quality of the main roads are the lowest with 2.14 and 1.27 respectively. The level of satisfaction with the criterion of access to urban services due to the presence of activity nodes in this area is higher than the average and is equal to 4.04.

Keywords: Security, Access to Public Services, Residential Quality, Weighted SWOT.

مقدمه

امنیت در مجموع با توجه به تعریف لغوی آن به معنای در امان بودن و ایمن شدن است (Mihinjac & Saville, 2019). امنیت زمینه مشارکت اجتماعی را فراهم ساخته و از این طریق راه را برای توسعه هموار می‌سازد. (Netto, 2017). هر چند احساس امنیت رابطه مستقیمی با امنیت دارد اما می‌تواند تحت تأثیر عوامل مداخله‌گر دیگری قرار گرفته و احساس ناامنی را در افراد به وجود آورد (Carmona, 2019). یکی از مهم‌ترین عوامل تهدیدکننده حضور مردم در فضاهای عمومی ترس یا احساس ناامنی است. ناامنی مکان‌ها و فضاهای عمومی نشاط و سلامتی را در زندگی روزمره دچار مشکل می‌کند و با ایجاد مانع، هزینه‌های زیادی را بر جامعه تحمیل می‌نماید (Crockerl et al., 2019). وجود فضاهای ناامن شهری بدون دسترسی مناسب به خدمات عمومی، فضاهای غیرقابل دفاع از موضوعات اساسی است که کیفیت سکونت‌ی افراد را دچار چالش کرده و باعث ایجاد بسیاری از معضلات اجتماعی شده است (Kaklauskas et al., 2018). کیفیت سکونتگاهی مناسب یا دسترسی به مسکن مطلوب و با آرامش برای تمامی خانوارها مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده کیفیت زندگی است. درواقع مسکن با آرامش و مطلوب یک ساختار است و به‌عنوان یک سرپناه در مقابل عوامل استرس‌زای محیطی از قبیل آب‌وهوا، محیط زیست، سر و صدا، بیماری‌ها و سموم ایفای نقش می‌کند (Streimikiene, 2015). فضای فیزیکی مسکن از دو جنبه قابل بررسی می‌باشد: ساختار فنی مسکن شامل مبلمان، مهندسی ساختمان و اتصال به شبکه‌های فاضلاب، آب لوله‌کشی، برق، ارتباطات و محیط طبیعی و جغرافیایی یا محیط اطراف. همچنین مسکن از جنبه‌های اجتماعی، روانی و اقتصادی نیز قابل بررسی می‌باشد (Athens, 2004). نیاز به مسکن مطلوب و با آرامش یکی از نخستین نیازهای محقق شده کالبدی انسان بوده اما امروزه تأمین آن خصوصاً در شهرهای بزرگ که از کمبود فضای توسعه و افزایش جمعیت رنج می‌برند به یک معضل جدی بدل شده است. نیاز به مسکن در گذشته‌های دور، قالبی متفاوت داشته و بیش‌تر در حد نیاز به سرپناه بوده است. اما این نیاز امروزه دگرگون شده و شکل و فرمی دیگر یافته است (Cicirelli et al., 2019). کیفیت مناسب سکونتگاهی اتفاق نمی‌افتد مگر آنکه امنیت مسکن تأمین شود. این موضوع هم می‌تواند براساس شاخص‌های دسترسی به خدمات عمومی و هم می‌تواند براساس شاخص‌های امنیت کالبدی باشد. خدمات عمومی به‌طور کلی به‌عنوان فعالیت‌های اقتصادی که منفعت عمومی دارند و در ابتکار عمل نهادهای عمومی هستند تعریف می‌شوند. از مهم‌ترین خدمات عمومی می‌توان به خدمات آموزشی، ورزشی، درمانی و مذهبی اشاره کرد. امنیت کالبدی نیز درواقع حفاظت از مسکن در برابر خطرات طبیعی است. از جمله شاخص‌های بعد کالبدی می‌توان عمر واحد مسکونی، مصالح مورد استفاده، تراکم جمعیت در واحدهای مسکونی و کیفیت معابر عبوری و غیره را نام برد (شاهین، ۱۴۰۰). در مجموع با توجه به اینکه گفته شد نمی‌توان به‌طور قطع در زمینه ارتباط امنیت با احساس امنیت رابطه کاملاً مستقیم بیان کرد؛ این تحقیق برآن بوده تا با بررسی شاخص‌های امنیت مسکن تأثیر آن‌ها بر احساس ارتقای کیفیت سکونتگاهی در منطقه ۴ ارومیه را مورد سنجش قرار دهد. منطقه ۴ ارومیه از منظر بافت شهری دارای قسمت‌های ناهمگون و تازساخت و فرسوده بوده و ریتم مناسبی ندارد. قسمت‌های شمالی و غربی دارای بافت شطرنجی و قسمت مرکزی ارگانیک می‌باشد. لذا این تحقیق با هدف سنجش چگونگی تأثیر امنیت شهری بر احساس کیفیت سکونتگاهی در بافت مسئله‌دار شهری انجام گرفته است که بر این اساس فرضیات تحقیق مطرح می‌شوند.

- متغیرهای امنیت مسکن از منظر کالبدی تأثیر مثبت و معناداری بر احساس کیفیت سکونتگاهی دارند و با افزایش هر کدام از متغیرها این احساس نیز افزایش می‌یابد.

- متغیرهای امنیت مسکن از منظر دسترسی به خدمات عمومی تأثیر مثبت و معناداری بر احساس کیفیت سکونتگاهی دارند و با افزایش هر کدام از متغیرها این احساس نیز افزایش می‌یابد.

مهم‌ترین مفاهیم مرتبط با این تحقیق شامل مفاهیم امنیت شهری، کیفیت سکونتی و امنیت کالبدی می‌باشد که در بخش‌های بعدی به تفصیل به بررسی این مفاهیم پرداخته می‌شود.

در ارتباط با موضوع، تحقیقات مختلفی صورت گرفته که در ذیل به برخی از آن‌ها اشاره می‌گردد.

اقتداربختیاری و همکاران (۱۴۰۰)، در تحقیقی با عنوان "تأثیر مؤلفه‌های کالبدی- عملکردی بر امنیت عرصه‌های همگانی (مطالعه موردی: محله دوهزار بندرعباس)" به این نتیجه رسیده‌اند که بین مؤلفه‌های کالبدی- عملکردی (شبکه حرکت و دسترسی، آسایش محیطی و مقیاس و فرم فضا) و امنیت شهری رابطه مستقیم و معناداری وجود داشته و از میان عوامل فوق، مؤلفه شبکه حرکت و دسترسی با ضریب ۰/۲۸۰ بیش‌ترین تأثیر را در افزایش امنیت داشته است.

جعفری کریمی و همکاران (۱۴۰۰)، در تحقیقی با عنوان "نقش عوامل کالبدی- فضایی در امنیت فضای شهری (مطالعه موردی: مناطق ۱۰، ۶ و ۱۲ کلان‌شهر تهران)" این‌گونه بیان می‌کند که با بهره‌گیری از ده عامل مؤثر کالبدی- فضایی بدست آمده از نظریات اندیشمندان و پژوهشگران در زمینه امنیت شهری، به‌وسیله پرسش‌نامه با روایی و پایایی گویه‌های آماری، میزان امنیت شهروندان در مناطق ۶، ۱۰ و ۱۲ پایش و تحلیل شده است. یافته‌های تحقیق بیانگر آن بوده که از دیدگاه شهروندان در منطقه ۱۰ امنیت بیش‌تر و نقش‌آفرینی عامل نظم محیطی به‌عنوان مهم‌ترین معیار، قابل توجه بوده و منطقه ۱۲ به دلایل متعدد از جمله فضاهای رهاشده، میزان کم‌تری از امنیت احساس می‌شود.

فلاح‌پور و همکاران (۱۴۰۰)، در تحقیقی با عنوان "بررسی تأثیر فضای شهری بر احساس امنیت زنان (نمونه موردی: محله جهانگیرآباد خرم‌آباد)" از نظریات پنجره شکسته ولسون و کینگ، فضای قابل دفاع نیومن، چشم‌های خیابان جیکوبز، نظریه پیشگیری از جرم به‌وسیله طراحی محیط و نظریه فمینیستی استفاده کرده‌اند. یافته‌های پژوهش حاکی از وجود رابطه مستقیم و معنادار بین فضای شهری و احساس امنیت زنان بوده است. در مقایسه، نقش ویژگی‌های کالبدی فضای شهری بر احساس امنیت بیش از ویژگی‌های غیرکالبدی آن بوده است.

حاتمی و ذاکر حقیقی (۱۳۹۹)، در تحقیقی با عنوان "تأثیرگذاری فضاهای کالبدی بر احساس امنیت اجتماعی در محلات شهری مطالعه موردی: شهر همدان" این‌گونه بیان می‌کنند که نوع ساختار و سازمان فضایی محلات شهری و از همه مهم‌تر میزان نفوذپذیری محلات شهری در کاهش جرایم شهری و افزایش احساس امنیت اجتماعی تأثیر زیادی داشته است. به همین دلیل پیشنهاد این پژوهش بر آرایه راهکارهایی بوده که در مجموع افزایش نظارت محیطی و در نهایت ارتقای احساس امنیت اجتماعی را در محلات شهری منجر می‌شوند.

پروین و عالم (۱۳۹۸)، در تحقیقی با عنوان "بررسی شاخصه‌های تأثیرگذار کالبدی فضای شهری در حوزه امنیت با رویکرد ارتقای حضور زنان" به این نتیجه رسیده‌اند که ویژگی‌های کالبدی در قالب این معیارها؛ در فضاهای باز عمومی از عوامل بسیار مؤثر در بالابودن احساس امنیت در فضاهای شهری بوده است. از طرف دیگر، تفاوت الگوهای موجود در شهر به سبب ایجاد ویژگی‌های کالبدی متفاوت تا حدودی بر تفاوت احساس امنیت در فضاهای باز عمومی مؤثر بوده است.

صادقی و همکاران (۱۳۹۵)، در تحقیقی با عنوان "ارزیابی عوامل مؤثر بر تأمین امنیت شهری به‌منظور افزایش حضور بانوان در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: پارک ساعی تهران)" این‌گونه بیان می‌کنند که فضاهای شهری باید علاوه بر تأمین نیازهای اجتماعی شهروندان و تأمین خدمات و دسترسی‌های لازم برای همه کاربران فضا، تسهیلات و شرایطی را برای ایجاد و القاء حس امنیت فراهم سازند. نتایج تحقیق نشانگر آن بوده که سه گروه عوامل کالبدی، اجتماعی و کالبدی- اجتماعی به‌ویژه شاخص «آشنایی با محیط» بر میزان امنیت زنان در فضاهای شهری مؤثر بوده و در احساس امنیت زنان در فضاهای شهری از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است.

زاتوا^۱ (۲۰۲۳)، در تحقیقی با عنوان "محیط فضایی و کالبدی شهری به‌عنوان شرط امنیت روانی ساکنان شهری" این‌گونه بیان می‌کند که واقعیت‌های مورد بررسی در دو جنبه سیستم‌بندی شده‌اند: ۱- شرایط امنیتی عینی مرتبط با محیط فیزیکی (پنج‌چیدگی بصری، منظره صوتی، آب‌وهوا و غیره) و ۲- شرایط امنیتی ذهنی مرتبط با ویژگی‌های ادراک آن‌ها توسط ساکنان شهری. برای تجسم شرایط به‌دست آمده از امنیت روانی ساکنان شهری و ایجاد تصویری از یک شهر امن، از شبکه عصبی استفاده شده که امکان تولید تصاویر مبتنی بر متن را فراهم می‌کند.

^۱ - Zotova

شپارد^۱ و همکاران (۲۰۲۲) در تحقیقی با عنوان "ادراکات خطر: دیدگاه‌هایی درباره جرم و جنایت و ایمنی در خانه‌های عمومی برای سالمندان" این گونه بیان می‌کند که شرکت‌کنندگان اهمیت ایمنی برای ایجاد یک محیط خانه مانند را تصدیق کردند. با این حال، بسیاری از آنها احساس ناامنی در خانه یا محل کار خود را توصیف کردند. شرکت‌کنندگان نمونه‌های افراطی از رفتارهای ضداجتماعی را توصیف کردند که فراگیر بود و به‌عنوان امری عادی تلقی می‌شد. فقدان امنیت ساختمان یک مسئله کلیدی بود که با فقدان مسئولیت‌پذیری احساس می‌شد. در حالی که ارائه دهندگان خدمات، مایل به پذیرش سطح معینی از خطر بودند، بسیاری اذعان داشتند که موقعیت‌های ناامن، آن‌ها را مجبور به کنار گذاشتن خدمات در خانه یا متوقف کردن برنامه‌های اجتماعی می‌کند، که بیشتر به احساس ناامنی کمک می‌کند. در غیاب امنیت رسمی مؤثر، شرکت‌کنندگان اقدامات متعددی را که برای کاهش ریسک انجام شده است، تشریح کردند.

محروس^۲ و همکاران (۲۰۱۸)، در تحقیقی با عنوان "ویژگی‌های فیزیکی و امنیت درک شده در پارک‌های شهری: بررسی در زمینه مصر" این گونه بیان می‌کند که از متخصصان طراحی خواسته شده تا عکس‌ها را از نظر هشت ویژگی فیزیکی ارزیابی کنند: (۱) سطح تعریف فضایی، (۲) تراکم پوشش گیاهی، (۳) سطح نگهداری، (۴) نشانه‌های خرابکاری، (۵) مقدار نور، (۶) میزان علائم، (۷) امکان دیده شدن و (۸) امکان دیدن اطراف. نتایج، همبستگی قابل توجهی بین هر یک از ویژگی‌های فیزیکی بررسی شده و امنیت درک شده به همراه داشته است. همچنین تجزیه و تحلیل عاملی، عوامل "طراحی و نگهداری منظر" و "مشاهده و راه‌یابی" را به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده‌های مهم امنیت درک شده در پارک‌های شهری شناسایی کرده‌اند.

چن^۳ و همکاران (۲۰۱۵)، در تحقیقی با عنوان "تحلیل امنیتی سیستم‌های راه‌آهن شهری: نیاز به دیدگاه فیزیکی-سایبری" این گونه بیان می‌کنند که سیستم‌های راه‌آهن شهری به‌طور فزاینده‌ای بر فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) تکیه می‌کنند. این تحول، امنیت سایبری را علاوه بر تمرکز سنتی بر قابلیت اطمینان، در دسترس بودن، قابلیت نگهداری و ایمنی، به یک نگرانی مهم تبدیل کرده است.

با توجه به پیشینه‌های مورد بررسی دلیل تفاوت این تحقیق با تحقیق‌های گذشته در آن است که در این تحقیق نظر اندیشمندان مختلف در مورد شاخص‌های تحقیق مورد پرسش قرار می‌گیرد و این تحقیق برخلاف پژوهش‌های قبلی رویکرد صرف عینی ندارد و از منظر ذهنی، که احساس کیفیت سکونت را مورد بررسی قرار می‌دهد و امکان این وجود دارد که با متغیرهای تحقیق رابطه مستقیم نداشته باشد.

در مجموع با بررسی‌های انجام شده در تحقیقات بالا می‌توان به این نتیجه رسید که امنیت و دسترسی به خدمات از جنبه‌های مختلف و در بخش‌های مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است اما از منظر مسکن کمتر مورد توجه قرار گرفته که این به‌عنوان نوآوری در این تحقیق می‌باشد که خلأ آن در مطالعات دیگر دیده می‌شود.

مبانی نظری

کیفیت سکونت

کیفیت سکونت یک تعریف چندوجهی دارد و از کیفیت زندگی و کیفیت محیطی نشأت می‌گیرد (Tiran, 2016). برخی آن را به‌عنوان قابلیت زیست‌پذیری یک ناحیه، برخی دیگر به‌عنوان سنج‌های برای میزان جذابیت، برخی به‌عنوان رفاه عمومی، بهزیستی اجتماعی، شادکامی، رضایت‌مندی و غیره تفسیر کرده‌اند (Epley & Menon, 2008). کیفیت سکونت از لحاظ روح، محتوا و سرزندگی در کنار کالبد شهر بسیار اهمیت دارد (Mccrea et al., 2006). کیفیت سکونت ویژگی‌های کلی اجتماعی و اقتصادی محیط در یک منطقه مسکونی را نشان می‌دهد که می‌تواند به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای نظارت بر برنامه‌ریزی و توسعه اجتماع محلی به‌کار رود. همچنین، به‌عنوان معیاری برای سنجش میزان برآورده شدن نیازهای روحی، روانی و مادی جامعه و خانواده تعریف شده است (Pal &)

1 - Sheppard

2 - Mahrous

3 - Chen

(Kumar, 2005). نظریه‌ها و پارادایم‌ها در زمینه کیفیت سکونتی در مورد ویژگی‌های زیر اشتراک نظر دارند: احساس عمومی خوشبختی، حس مثبت از روابط اجتماعی و فرصت‌های بروز توانایی‌های فردی (حاتمی‌نژاد و همکاران، ۱۴۰۰: ۱۳۵). کیفیت سکونتی را می‌توان از دو بعد ذهنی و عینی مورد بررسی قرار داد که بعد ذهنی آن به احساسات شهروندان در یک زمینه بر می‌گردد و بعد عینی آن به واقعیات اتفاق افتاده قابل لمس با حواس پنج‌گانه بر می‌گردد (زیاری، ۱۳۹۹).

امنیت شهری

مفهوم امنیت را می‌توان دارای قدمتی طولانی‌تر از مفهوم اجتماع و جامعه دریافت. تاکنون در زمینه امنیت، تعاریف گسترده‌ای ارائه گردیده است. تعاریف لغوی مختلفی که از حالات و موقعیت‌های ذهنی (احساس امنیت) تا موقعیت‌های عینی و بیرونی (موقعیت ایمن) در نوسان است. «امنیت» واژه‌ای عربی از ریشه امن است. در فرهنگ آکسفورد، واژه Security به «در حفظ بودن، فراغت از خطر یا اضطراب و تشویش» معنی شده است (الهامی و همکاران، ۱۴۰۰).

در لغت‌نامه دهخدا، امنیت، «بی‌خوفی و امن، ایمن شدن، در امان بودن» معنی شده است. فرهنگ معین نیز امنیت را این چنین تعریف می‌نماید: «ایمن شدن، در امان بودن، نداشتن بیم و بی‌بیمی». از نگاه جان نی مورز امنیت یعنی رهایی نسبی از تهدیدات زیان‌بخش (محمدی و صباغ، ۱۳۹۵). این تهدیدات می‌تواند هم ارزش‌های عینی مانند جان انسان و هم ارزش‌های ذهنی مانند هویت باشد. از دیدگاه آرنولد و لفرز، امنیت به معنای عینی آن یعنی فقدان تهدید نسبت به ارزش‌های کسب شده و در معنای ذهنی آن یعنی فقدان هراس از اینکه ارزش‌های مزبور مورد حمله قرار گیرد (عرفانی و همکاران، ۱۴۰۱). احساس امنیت و ایجاد آسایش خاطر حقیقی به تعداد زیاد پلیس قابل رویت و یا حضور ارتش نیست و یا این مسئله به پنجره‌های مشبک و توری آهنی و وجود وسایل دفاعی در کیف دستی زنان مربوط نمی‌شود، در حقیقت عکس این مسئله صحیح‌تر است. در واقع احساس امنیت زمانی به‌وجود می‌آید که هیچ یک از این مسائل الزامی به نظر نرسند. احساس امنیت، تنها احساس اعتماد به خود در توانایی شخصی برای مقابله با تهدیدات نیست. احساس امنیت و آسایش خطر، اشاره به شرایطی دارد که سیستم حفاظتی جامعه در مقابل جرایم و رفتارهای آنومیک از شرایط مؤثر و کارآمدی در زمینه‌های پیش‌گیری از آن و برخورد مؤثر با آن برخوردار است (گلی و همکاران، ۱۳۹۴). مفهوم فضای شهری امن در مقابل مفهوم فضای شهری ناامن قرار دارد. پدیده ناامنی دارای دو جنبه عینی و ذهنی است و کلیه عرصه‌های زندگی را در برمی‌گیرد. مقوله ناامنی از جنبه عینی، کلیه مظاهر ناامنی از جمله سرقت، قتل، خشونت و غیره را شامل می‌شود و مقوله ناامنی از جنبه ذهنی، شامل داوری در خصوص امنیت منطقه و فضا است. ناامنی پدیده‌ای همانند فقر است و می‌توان گفت که فقر مقدمه دیگر پدیده‌های آسیب‌شناختی از جمله ناامنی، خشونت شهری و غیره است (زیویار و درودی، ۱۳۹۴). از لحاظ کمی و آماری ناامنی را می‌توان با تعداد پرخاشگری‌ها، تعداد مکان‌های وقوع جرم، ماهیت، جنسیت و سن افراد قربانی محاسبه نمود. این جنبه‌ها، از لحاظ تعریفی و طبقه‌بندی نیازمند مطالعات خاص آماری هستند. بخش دیگر ناامنی شهری، رهیافت ذهنی پدیده‌ها به معنی احساس ناامنی است. اهمیت ناامنی معمولاً در بعد نمادی و فرهنگی آن با آثار مختلف از جمله اضطراب و غیره همراه می‌باشد. این بعد نمادی و فرهنگی معمولاً در دوران بحران خصوصاً در عصر فراصنعتی بیش‌تر محسوس است؛ در این شرایط بعضی مکان‌ها توسعه یافته‌تر از دیگر جاها می‌باشد و تقریباً سمبل‌های ناامنی را در متروها، پارک‌های شهری، مجتمع‌های بزرگ، محله‌ها و غیره به‌وجود می‌آورد. مفهوم ناامنی، علی‌رغم کنترل‌های بیش از حد پلیس، هنوز یکی از ویژگی‌های اجتماعی خطرناک به‌شمار می‌رود (حیدری، ۱۳۹۶).

امنیت کالبدی مسکن

امنیت کالبدی از اصلی‌ترین محورهای امنیت مسکن است که در بالابردن سطح کیفیت زندگی شهری نقشی اساسی دارد. داشتن یک سرپناه مطمئن از جمله اصلی‌ترین نیازهای انسانی محسوب می‌شود. امنیت مسکن براساس دید کالبدی، در حقیقت محافظت از مسکن در مقابل خطرات طبیعی می‌باشد که باعث آسیب به مسکن و در حقیقت عدم امنیت مسکن می‌شود (بزی و جواهری، ۱۳۹۰). از عوامل اثرگذار امنیت مسکن براساس دید کالبدی می‌توان به میزان تراکم جمعیت در واحد مسکونی، کیفیت معابر عبوری، دسترسی به معابر اصلی و فشرده‌گی بافت اشاره کرد (محمودی‌آذر، ۱۳۹۳). خدمات عمومی در کل به صورت فعالیت‌های اقتصادی که منفعت عمومی دارند و در ابتکار عمل نهادهای عمومی هستند تعریف می‌شوند. بنیاد نهادن و راه انداختن آن‌ها زیر نظر نهادهای عمومی است. اگر چه

حمایت و نگهداری از خدمات عمومی برای سرمایه‌گذاری به بخش خصوصی هم واگذار می‌شود (Cho, 2003). از مهم‌ترین خدمات عمومی شهری می‌توان به خدمات آموزشی، ورزشی، درمانی، فرهنگی و مذهبی اشاره کرد. این خدمات همگی دارای عملکردهای فضایی هستند (Savas, 2013). در مجموع شاخص‌های امنیت مسکن را با توجه به پیشینه تحقیق و مبانی نظری ارائه شده می‌توان در جدول ۱ خلاصه و دسته‌بندی کرد.

جدول (۱). شاخص‌های و متغیرهای مورد مطالعه در این تحقیق

متغیر	شاخص	متغیر	شاخص
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به نانوائی	دسترسی به خدمات	رضایت‌مندی از دسترسی به تأسیسات زیربنایی	کیفیت و امنیت کالبدی
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به سوپرمارکت		رضایت‌مندی از دسترسی به امکانات مسکن	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به میوه فروشی		رضایت‌مندی از عمر واحد مسکونی	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به قصابی		رضایت‌مندی از مصالح ساختمانی مورد استفاده	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به غذاخوری		رضایت‌مندی از کیفیت بناها	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مهد کودک		رضایت‌مندی از وضعیت مالکیت	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به دبستان		رضایت‌مندی از نمای واحد مسکونی	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مدرسه راهنمایی		رضایت‌مندی از کیفیت ساخت براساس رعایت قوانین ساختمان	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به دبیرستان		رضایت‌مندی از میزان دسترسی به معابر اصلی	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به پارک		رضایت‌مندی از کیفیت معابر اصلی	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به سالن ورزشی		رضایت‌مندی از دسترسی به تجهیزات شهری معابر اصلی	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به کتابخانه		رضایت‌مندی از میزان فشردگی بافت	
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به کتابفروشی			
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مرکز درمان			
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به داروخانه			
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به بانک			
میزان رضایت‌مندی از دسترسی به آرایشگاه			

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

داده و روش‌ها

نوع تحقیق در این پژوهش کاربردی بوده و روش آن توصیفی-تحلیلی می‌باشد. ابتدا با استفاده از نظر کارشناسان و پژوهشگران که در حدود ۱۵ نفر بوده‌اند با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی ارتباط شاخص‌ها با موضوع تحقیق مورد سنجش قرار می‌گیرد. سپس با توجه به نیاز محدوده به تنظیم پرسشنامه طیف لیکرتی ابتدا با استفاده از فرمول کوکران تعداد نمونه شناسایی می‌شود که یک سوال در رابطه با احساس کیفیت سکونت و ۲۴ سوال در زمینه امنیت شهری پرسیده می‌شود. جمعیت منطقه ۴ شهر ارومیه ۱۴۲۳۳۶ نفر می‌باشد که با استفاده از جدول مورگان نمونه آماری برابر با ۳۸۴ نفر می‌باشد. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده می‌باشد. هم‌چنین آلفای کرونباخ برای تأیید پایایی پرسشنامه برابر با ۰/۸۵۹ می‌باشد که بیشتر از ۰/۷ بوده و پرسشنامه پایاست و تأیید روایی نیز با استفاده از نظر پنج تن از اساتید شهرسازی شکل گرفته است. به منظور سنجش ارتباط تک‌تک متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود و سپس با استفاده از رگرسیون خطی معادله ارتباطی به دست می‌آید. در نهایت با استفاده از SWOT وزنی، راهبردهای ارتقای امنیت

مسکن در منطقه ۴ شهری ارومیه شناسایی می‌گردند. شایان ذکر است که به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم‌افزار Amos و SPSS استفاده شده است.

شناخت محدوده مورد مطالعه

منطقه ۴ شهر ارومیه منطقه‌ای از شهر ارومیه است که بافت قدیمی خمره‌ای شکل، شکل‌دهنده شهر ارومیه در آن قرار دارد و بسیاری از آثار باستانی شهر ارومیه در آن واقع شده است و جمعیتی برابر با ۱۴۲۳۳۶ نفر دارد و موقعیت آن طبق شکل ۱ می‌باشد.

شکل (۱). موقعیت منطقه ۴ در شهر ارومیه

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

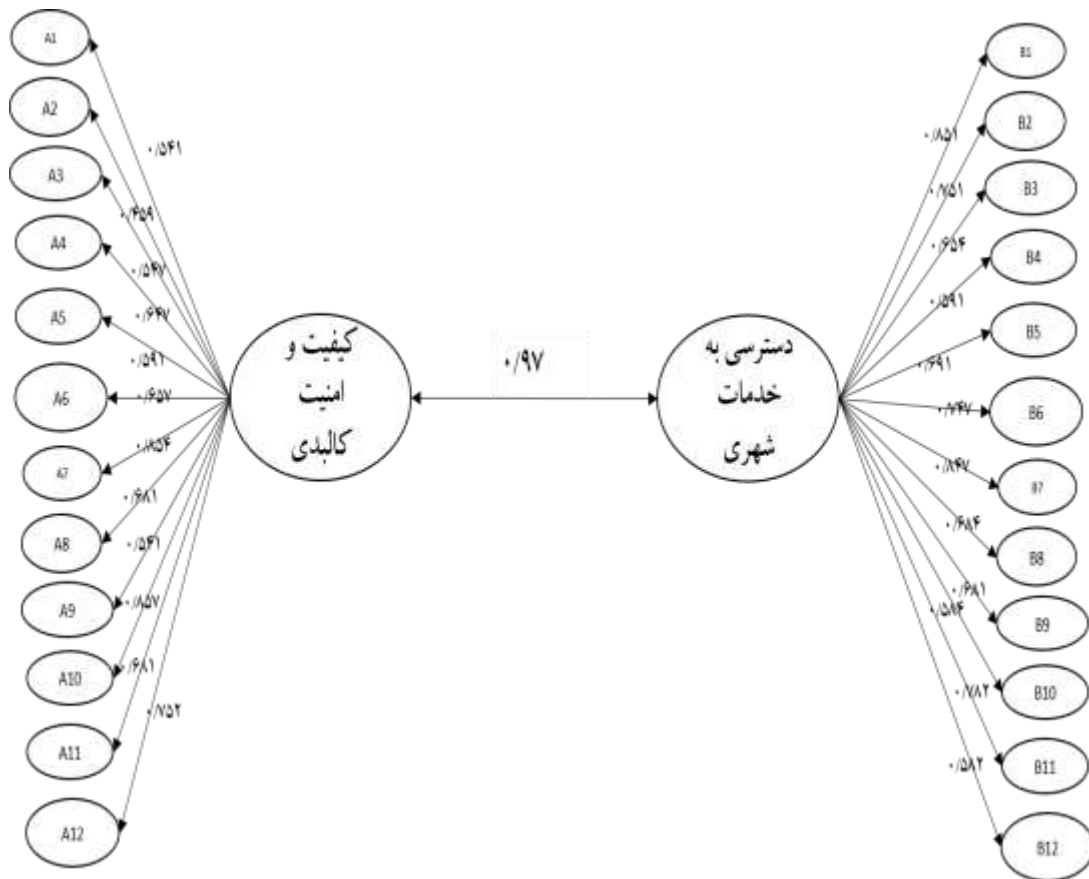
تجزیه و تحلیل داده‌ها در جهت پاسخ به سؤال

بحث و بررسی

این فاز از مطالعات دارای چهار مرحله است که شامل تأیید شاخص‌های مورد مطالعه در تحقیق، آزمون فرضیه اول، آزمون فرضیه دوم و در نهایت راهبردهای نهایی بدست می‌آید.

تأیید شاخص‌های مورد استفاده در تحقیق

این امر با استفاده از پرسش‌نامه طیف لیکرتی پر شده و از تحلیل عاملی تأییدی برای اثبات آن استفاده می‌گردد. شاخص امنیت مسکن از دید کالبدی دارای ۱۲ متغیر و شاخص امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی دارای ۱۲ متغیر می‌باشد. در شکل ۲ رابطه پنهان و آشکار بین متغیرها و شاخص‌ها نمایش داده شده است. متغیرها به صورت A1 تا A12 و B1 تا B12 مشخص شده‌اند. این عمل در نرم افزار Amos انجام شده است.

شکل (۲). رابطه آشکار و پنهان متغیرهای امنیت شهری

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

با توجه به نمودار بالا شاخص کیفیت و امنیت کالبدی بیش‌ترین بار عاملی را با متغیر "رضایت‌مندی از کیفیت معبر اصلی" دارد و همچنین تمامی متغیرها بار عاملی بالای ۰/۴ دارند. شاخص دسترسی به خدمات عمومی بیش‌ترین بار عاملی را با متغیر "رضایت‌مندی از دسترسی به تأسیسات زیربنایی" دارد و همچنین تمامی متغیرها بار عاملی بالای ۰/۴ دارند. بار عاملی بالای ۰/۴ نشان از آن دارد که متخصصین، تمامی متغیرها را در ارتباط با امنیت شهری دانسته‌اند و می‌توان ارتباط متغیرها با شاخص‌ها را تأیید کرد.

آزمون فرضیه اول

باتوجه به فرضیه اول "متغیرهای امنیت مسکن از منظر کالبدی تأثیر مثبت و معناداری بر احساس کیفیت سکونت‌گاهی دارند و با افزایش هر کدام از متغیرها این احساس نیز افزایش می‌یابد." ابتدا با استفاده از میانگین حسابی به بررسی اجمالی متغیرهای امنیت مسکن از دید کالبدی پرداخته می‌شود (جدول ۲).

جدول (۲). میانگین شاخص‌های مسکن از دید کالبدی

شاخص	متغیر	میانگین
امنیت مسکن از دید کالبدی	رضایت‌مندی از دسترسی به تأسیسات زیربنایی	۳/۲۴
	رضایت‌مندی از دسترسی به امکانات مسکن	۲/۱۹
	رضایت‌مندی از عمر واحد مسکونی	۲/۱۴
	رضایت‌مندی از مصالح ساختمانی مورد استفاده	۲/۰۶
	رضایت‌مندی از کیفیت بناها	۲/۳۵
	رضایت‌مندی از وضعیت مالکیت	۲/۲۵
	رضایت‌مندی از نمای واحد مسکونی	۲/۳۲
	رضایت‌مندی از کیفیت ساخت براساس رعایت قوانین ساختمان	۲/۳۶
	رضایت‌مندی از میزان دسترسی به معابر اصلی	۲/۱۴
	رضایت‌مندی از کیفیت معابر اصلی	۱/۲۷
	رضایت‌مندی از دسترسی به تجهیزات شهری معابر اصلی	۲/۳۲
	رضایت‌مندی از میزان فشردگی بافت	۲/۱۴

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

با توجه به جدول بالا بیش‌ترین امتیاز مربوط به "رضایت‌مندی از دسترسی به تأسیسات زیربنایی" با امتیاز ۳/۲۴ می‌باشد و کم‌ترین امتیاز مربوط به "رضایت‌مندی از کیفیت معابر اصلی" با امتیاز ۱/۲۷ می‌باشد و در مجموع میانگین زیر ۳ نشانگر آنست که رضایت‌مندی مناسبی از امنیت مسکن از دید کالبدی محدوده وجود ندارد. با توجه به متغیر وابسته بودن احساس کیفیت سکونتی یک سوال مستقیم در زمینه احساس کیفیت سکونتی از ساکنین پرسیده شد که میانگینی برابر با ۲/۵۵ داشت. در جدول ۳ با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون به سنجش ارتباط بین متغیرهای امنیت مسکن از دید کالبدی و احساس کیفیت سکونتی پرداخته شده است.

جدول (۳). ضریب همبستگی پیرسون به سنجش ارتباط بین متغیرهای امنیت کالبدی و احساس کیفیت سکونتی

معناداری	ضریب همبستگی پیرسون ارتباط با کیفیت زندگی	متغیرهای شاخص امنیت کالبدی
۰	۰/۲۶۴	رضایت‌مندی از دسترسی به تأسیسات زیربنایی
۰	۰/۱	رضایت‌مندی از دسترسی به امکانات مسکن
۰	۰/۱۲	رضایت‌مندی از عمر واحد مسکونی
۰	۰/۰۵	رضایت‌مندی از مصالح ساختمانی مورد استفاده
۰	۰/۱۰۵	رضایت‌مندی از کیفیت بناها
۰	۰/۰۲۱	رضایت‌مندی از وضعیت مالکیت
۰	۰/۴۱۴	رضایت‌مندی از نمای واحد مسکونی
۰	۰/۲۱۳	رضایت‌مندی از کیفیت ساخت براساس رعایت قوانین ساختمان
۰	۰/۱۰۲	رضایت‌مندی از میزان دسترسی به معابر اصلی
۰	۰/۱۲۴	رضایت‌مندی از کیفیت معابر اصلی
۰	۰/۱۰۶	رضایت‌مندی از دسترسی به تجهیزات شهری معابر اصلی
۰	۰/۱۸۴	رضایت‌مندی از میزان فشردگی بافت

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

سطح معناداری ۰/۰۰ نشان از درجه اطمینان ۹۹ درصد دارد و مثبت بودن اعداد ضریب همبستگی پیرسون برای تمامی متغیرهای امنیت کالبدی می‌تواند به این نتیجه رسید که با ارتقای امنیت کالبدی مسکن، احساس کیفیت سکونتی ارتقا می‌یابد و رابطه مستقیم و معناداری بین این دو وجود دارد و فرضیه اول تأیید می‌گردد. جدول ۴ و معادله رگرسیونی زیر ارتباط بین امنیت مسکن از دید کالبدی و احساس کیفیت سکونتی را نمایش می‌دهد.

جدول (۴). رگرسیون خطی

متغیر مستقل	ضرایب استاندارد غیر		ضریب استاندارد	آماره T	سطح اطمینان
	خطا	آماره	آماره بتا		
عدد ثابت	۰/۲۱۸	۲/۵۷۸	-	۱۱/۸۵	۰
امنیت مسکن از دید کالبدی	۰/۰۹۱	۰/۲۲۵	۰/۱۲۷	۲/۴۹	۰/۰۱۳

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

معادله این ارتباط نیز به شرح زیر می‌باشد.

$$۲/۵۷۸ + \text{امنیت مسکن از دید کالبدی } ۰/۲۲۵ = \text{احساس کیفیت سکونتی}$$

آزمون فرضیه دوم

باتوجه به فرضیه دوم "متغیرهای امنیت مسکن از منظر دسترسی به خدمات عمومی تأثیر مثبت و معناداری بر احساس کیفیت سکونت‌گاهی دارند و با افزایش هر کدام از متغیرها این احساس نیز افزایش می‌یابد." ابتدا با استفاده از میانگین حسابی به بررسی اجمالی متغیرهای امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی پرداخته می‌شود (جدول ۵).

جدول (۵). میانگین شاخص‌های دسترسی به خدمات عمومی

شاخص	متغیر	میانگین
دسترسى به خدمات عمومى	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به نانوايي	۲/۵۳
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به سوپرمارکت	۴/۲۷
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به میوه فروشی	۴/۰۶
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به قصابی	۳/۲۷
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به غذاخوری	۴/۳۱
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مهد کودک	۴/۰۲
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به دبستان	۴/۴۷
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مدرسه راهنمایی	۴/۴۸
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به دبیرستان	۴/۳۸
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به پارک	۳/۲۶
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به سالن ورزشی	۴/۱۷
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به کتابخانه	۴/۳۵
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به کتابفروشی	۴/۳۰
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مرکز درمان	۴/۸۰
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به داروخانه	۲/۸۴
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به بانک	۴/۹۶
	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به آرایشگاه	۴/۱۶

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

با توجه به جدول بالا بیش‌ترین امتیاز مربوط به "میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مرکز درمان" با امتیاز ۴/۸۰ می‌باشد و کم‌ترین امتیاز مربوط به "میزان رضایت‌مندی از دسترسی به نانوايي" با امتیاز ۲/۵۳ می‌باشد و در مجموع میانگین بالای ۳ نشانگر آن است که رضایت‌مندی مناسبی از امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی در محدوده وجود دارد. در جدول ۶ با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون به سنجش ارتباط بین متغیرهای امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی و احساس کیفیت سکونتی پرداخته شده است.

جدول (۶). ضریب همبستگی پیرسون به سنجش ارتباط بین متغیرهای امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی و احساس کیفیت سکونتی

معناداری	ضریب همبستگی پیرسون ارتباط با کیفیت زندگی	متغیرهای شاخص امنیت کالبدی
۰	۰/۴۱۴	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به نانوايي
۰	۰/۳۱۳	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به سوپرمارکت
۰	۰/۱۰۲	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به میوه فروشی
۰	۰/۱۲۴	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به قضایي
۰	۰/۱۰۶	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به غذاخوری
۰	۰/۱۸۴	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مهد کودک
۰	۰/۳۶۴	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به دبستان
۰	۰/۱	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مدرسه راهنمایی
۰	۰/۱۲	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به دبیرستان
۰	۰/۰۵	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به پارک
۰	۰/۱۰۵	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به سالن ورزشی
۰	۰۰/۲۱	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به کتابخانه
۰	۰/۳۱۳	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به کتابفروشی
۰	۰/۱۰۲	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به مرکز درمان
۰	۰/۱۲۴	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به داروخانه
۰	۰/۱۰۶	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به بانک
۰	۰/۱۸۴	میزان رضایت‌مندی از دسترسی به آرایشگاه

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

سطح معناداری ۰/۰۰ نشان از درجه اطمینان ۹۹ درصد دارد و مثبت بودن اعداد ضریب همبستگی پیرسون برای تمامی متغیرهای امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی می‌توان به این نتیجه رسید که با ارتقای امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی، احساس کیفیت سکونتی ارتقا می‌یابد و رابطه مستقیم و معناداری بین این دو وجود دارد و فرضیه دوم تأیید می‌گردد. جدول ۷ و معادله رگرسیونی زیر ارتباط بین امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی و احساس کیفیت سکونتی را نمایش می‌دهد.

جدول (۷). رگرسیون خطی

متغیر مستقل	ضرایب استاندارد		ضریب استاندارد	آماره T	سطح اطمینان
	غیر	خطا			
عدد ثابت	۱/۶۴۸	۰/۱۲۶	-	۴/۵۶	۰
امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی	۰/۳۲۶	۰/۰۲۱	۰/۲۲۳	۱/۲۶	۰/۰۱۳

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

معادله این ارتباط نیز به شرح زیر می‌باشد.

$Y = 0.326X + 1.648$ امنیت مسکن از دید دسترسی به خدمات عمومی = احساس کیفیت سکونتی

تحلیل راهبردهای نهایی

با توجه به هدف و فرضیات مطرح شده در این تحقیق هدف اصلی به صورت «چگونگی تأثیر امنیت شهری بر احساس کیفیت سکونتی» می‌باشد. به‌منظور ارائه راهبردها نیازمند نقاط استراتژیک بوده که به‌صورت عوامل درونی و بیرونی (قوت، ضعف، فرصت و تهدید) در جدول ۸ ارائه گردیده است.

جدول (۸). نقاط استراتژیک موجود در منطقه ۴ شهر ارومیه

ضعف (W)	قوت (S)
۱- بالا بودن عمر ساختمان‌های موجود در منطقه ۲- عدم وجود مصالح مناسب در ساخت بناهای بخش مرکزی منطقه ۴ ۳- ریزدانی بافت منطقه ۴- وجود آشفتنگی بصری به دلیل وجود تابلوهای زیاد تبلیغاتی ۵- کیفیت نامناسب و فاجعه بار معابر اصلی منطقه ۶- دسترسی پایین به تجهیزات شهری در معابر اصلی ۷- عدم رعایت مقررات نظام مهندسی در بیش‌تر بناها ۸- ریتم نامناسب الگوهای ساختمان‌های جدید با بناهای قدیمی (مصالح، رنگ و غیره) ۹- وجود کوچه‌های تنگ و باریک در منطقه ۱۰- نفوذپذیری کم به مرکز منطقه ۱۱- اثرگذاری سوء‌کاربری‌های شهری و فرامنطقه‌ای به سامانه اکولوژیکی منطقه ۱۲- توزیع ناعادلانه برخی از کاربری‌ها	۱- وجود تأسیسات زیربنایی شایسته در منطقه ۴ ارومیه ۲- مجهز بودن به امکانات مختلف مسکن ۳- مناسب بودن نسبی اسکلت و کیفیت بنا ۴- داشتن دسترسی‌های مناسب به معابر اصلی ۵- وجود رضایتمندی دسترسی به خدمات عمومی ۶- وجود سلسله‌مراتب در شبکه ارتباطی در برخی از نقاط محدوده ۷- سرزندگی فعالیت‌ها در منطقه ۸- وجود طبقات پایین در منطقه ۹- وجود کاربری‌های ارزشمند و پرکاربرد در بخش مرکزی و تاریخی منطقه ۴
تهدید (T)	فرصت (O)
۱- مبدل شدن راه‌های ارتباطی به پارکینگ ۲- نابودشدن پیاده‌روها در معابر اصلی به جهت گسترش اقدامات تجاری ۳- عدم تمایل مشارکت ساکنین در توانمندسازی بافت منطقه ۴- بی‌اعتمادی نسبت به وعده‌ها و سازوکارهای اجرایی سازمان‌های شهری ۵- عدم وجود قوانین مرتبط با نوع نماهای ساختمانی به کار رفته ۶- توزیع ناعادلانه کاربری‌های خدماتی در منطقه	۱- امکان ایجاد قوانین به منظور رعایت مقررات ساخت‌وساز ۲- فرصت برای دادن ریتم یکسان استفاده از مصالح ساختمانی ۳- امکان ایجاد فضاهای شهری باز در منطقه ۴- امکان بوجود آمدن عوامل محرک و جاذب برای فعالیت‌های مناسب ۵- امکان افزایش خدمات فرهنگی در حوزه ارتباطی اطراف منطقه ۶- امکان تجمع کاربری‌های مسکونی در منطقه ۷- امکان تشکیل شورایی در محلات مصوب ۸- امکان استفاده از پتانسیل زمین‌های خارج از محدوده جهت افزایش دسترسی به خدمات ۹- امکان استفاده از تپ‌های متفاوت مسکن در منطقه

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

بعد از شناخت عوامل قوت، ضعف، فرصت و تهدید در منطقه ۴ شهری، نقاط هر یک از عوامل به وسیله پرسشنامه به شکل طیف لیکرت (۱= امتیاز خیلی کم، ۲= امتیاز کم، ۳= امتیاز متوسط، ۴= امتیاز زیاد، ۵= امتیاز خیلی زیاد) بوسیله ۲۰ نفر از کارشناسان شهرسازی مورد سنجش قرار گرفتند. سپس وزن هر یک از نقاط با استفاده از رابطه ۱ و ۲ بدست می‌آید.

$$R_{ij} = \sum S_i F \quad \text{رابطه (۱). تابع امتیاز طیفی نقاط استراتژیک}$$

در این رابطه R_{ij} معرف امتیاز نقطه Z از گروه i (Score)، S_i امتیاز طیف‌بندی لیکرت و F_i معرف فراوانی انتخاب‌ها می‌باشند.

$$Y_{ij} = \frac{R_{ij}}{\sum R_{ij}} \quad \text{رابطه (۲). تابع امتیاز درون عاملی نقاط استراتژیک}$$

در این رابطه Y_{ij} معرف وزن نقطه Z از گروه i (Weight) و نمادهای دیگر در رابطه قبلی معرفی شده‌اند.

بعد از شناسایی، باید ضریب اهمیت هریک از عوامل تعیین گردد که این عمل با استفاده از تحلیل سلسله‌مراتبی شکل می‌گیرد. از هر عامل، نقطه‌ای که بیش‌ترین امتیاز وزنی را دارد به‌صورت نماینده آن عامل انتخاب می‌شود. ماتریس دودویی (ماتریس باینری) جدول ۹ این مقایسه را نمایش می‌دهد.

جدول (۹). مقایسه زوجی عوامل چهارگانه

عوامل چهارگانه	قوت	ضعف	فرصت	تهدید	ضرایب اهمیت
قوت	۱	۰/۶۶	۲	۳	۰/۲۷۸
ضعف	۳	۱	۲	۳	۰/۳۹۵
فرصت	۰/۵	۰/۵	۱	۱	۰/۱۶۳
تهدید	۰/۶۶	۰/۶۶	۱	۱	۰/۱۶۳

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

براساس جدول بالا مشخص گردید عوامل درونی (قوت و ضعف) اهمیت بالاتری نسبت به عوامل بیرونی (فرصت و تهدید) دارند. بعد از ضرب وزن در ضرایب اهمیت امتیاز نهایی نقاط راهبردی به‌دست می‌آیند. جداول ۱۰-۱۳ وزن امتیازها، ضریب اهمیت عوامل و امتیاز نهایی نقاط استراتژیک را نمایش می‌دهد.

جدول (۱۰). امتیاز نهایی قوت‌ها

امتیاز نهایی	ضریب اهمیت نقاط قوت	وزن امتیازها	میانگین	فراوانی (امتیاز)					نقاط قوت
				خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	
۰/۰۳	۰/۲۷۸	۰/۱۱۰	۳/۵۱	۲	۲	۴	۶	۴	S ₁
۰/۰۳۲	۰/۲۷۸	۰/۱۱۶	۳/۷۳	۱	۱	۷	۵	۶	S ₂
۰/۰۳	۰/۲۷۸	۰/۱۰۸	۳/۵۲	۰	۳	۷	۷	۳	S ₃
۰/۰۳	۰/۲۷۸	۰/۱۰۹	۳/۴۱	۰	۳	۸	۳	۶	S ₄
۰/۰۲۸	۰/۲۷۸	۰/۱۳۶	۴/۳۷	۰	۰	۴	۵	۱۱	S ₅
۰/۰۲۲	۰/۲۷۸	۰/۰۸۸	۲/۸۱	۳	۳	۶	۳	۲	S ₆
۰/۰۳۶	۰/۲۷۸	۰/۱۳۰	۴/۲۱	۱	۲	۳	۶	۸	S ₇
۰/۰۲۴	۰/۲۷۸	۰/۱۰۲	۳/۲۲	۱	۴	۸	۴	۳	S ₈
۰/۰۲۴	۰/۲۷۸	۰/۰۹۷	۳/۱۱	۲	۵	۶	۳	۴	S ₉

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

جدول (۱۱). امتیاز ضعف‌ها

امتیاز نهایی	ضریب اهمیت نقاط ضعف	وزن امتیازها	میانگین	فراوانی (امتیاز)					نقاط ضعف
				خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	
۰/۰۳۴	۰/۳۹۵	۰/۰۸۷	۳/۷۹	۰	۳	۷	۳	۷	W ₁
۰/۰۳۷	۰/۳۹۵	۰/۰۹۶	۴/۱۱	۱	۱	۴	۵	۹	W ₂
۰/۰۳۴	۰/۳۹۵	۰/۰۸۷	۳/۸۱	۰	۰	۹	۴	۷	W ₃
۰/۰۲۰	۰/۳۹۵	۰/۰۵۳	۲/۲۴	۵	۸	۵	۲	۰	W ₄
۰/۰۲۳	۰/۳۹۵	۰/۰۸۵	۳/۶۹	۱	۴	۴	۹	۲	W ₅
۰/۰۳۴	۰/۳۹۵	۰/۰۸۸	۳/۷۴	۱	۱	۸	۵	۷	W ₆
۰/۰۲۹	۰/۳۹۵	۰/۰۷۵	۳/۲۱	۵	۰	۱	۱۳	۱	W ₇
۰/۰۴۲	۰/۳۹۵	۰/۱۰۹	۴/۶۴	۰	۰	۲	۳	۱۵	W ₈
۰/۰۲۴	۰/۳۹۵	۰/۰۸۹	۳/۷	۰	۳	۷	۲	۸	W ₉
۰/۰۲۸	۰/۳۹۵	۰/۰۷۱	۳/۲	۳	۳	۷	۳	۴	W ₁₀
۰/۰۲۵	۰/۳۹۵	۰/۰۶۴	۲/۶۴	۲	۶	۹	۲	۱	W ₁₁
۰/۰۳۷	۰/۳۹۵	۰/۰۹۶	۴/۰۹	۱	۰	۶	۲	۱۱	W ₁₂

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

جدول (۱۲). امتیاز فرصت‌ها

امتیاز نهایی	ضریب اهمیت نقاط فرصت	وزن امتیازها	میانگین	فراوانی (امتیاز)					نقاط فرصت
				خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	
۰/۰۲۶	۰/۱۶۳	۰/۱۲۳	۴/۱۱	۱۱	۳	۴	۲	۰	O ₁
۰/۰۱۵	۰/۱۶۳	۰/۰۹۶	۳/۱۶	۲	۶	۵	۴	۳	O ₂
۰/۰۱۹	۰/۱۶۳	۰/۱۲۱	۳/۹۴	۱۱	۴	۱	۳	۱	O ₃
۰/۰۱۴	۰/۱۶۳	۰/۰۹۲	۳/۱	۱	۳	۱۱	۳	۲	O ₄
۰/۰۲۶	۰/۱۶۳	۰/۱۳۱	۴/۳۴	۱	۴	۶	۵	۴	O ₅
۰/۰۱۷	۰/۱۶۳	۰/۱۰۹	۳/۵۶	۷	۳	۷	۲	۱	O ₆
۰/۰۱۹	۰/۱۶۳	۰/۱۱۷	۳/۹۱	۱۰	۵	۱	۳	۱	O ₇
۰/۰۱۲	۰/۱۶۳	۰/۰۷۸	۲/۵۶	۳	۳	۵	۱	۸	O ₈
۰/۰۲۶	۰/۱۶۳	۰/۱۳۱	۴/۳۶	۱۱	۳	۶	۰	۰	O ₉

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

جدول (۱۳). امتیاز تهدیدها

امتیاز نهایی	ضریب اهمیت نقاط تهدید	وزن امتیازها	میانگین	فراوانی (امتیاز)					نقاط تهدید
				خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	
۰/۰۲۸	۰/۱۶۳	۰/۱۷۲	۳/۴	۵	۴	۷	۲	۲	T ₁
۰/۰۲۶	۰/۱۶۳	۰/۱۶۲	۳/۲	۳	۸	۴	۰	۵	T ₂
۰/۰۳۲	۰/۱۶۳	۰/۱۹۸	۳/۹	۵	۹	۵	۱	۰	T ₃
۰/۰۲۶	۰/۱۶۳	۰/۱۶۰	۳/۱۵	۳	۵	۶	۳	۴	T ₄
۰/۰۲۸	۰/۱۶۳	۰/۱۷۵	۳/۴۵	۵	۵	۵	۴	۱	T ₅
۰/۰۲۱	۰/۱۶۳	۰/۱۳۲	۲/۶	۳	۲	۵	۴	۶	T ₆

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

بعد از محاسبه امتیازات نهایی تمامی نقاط عامل‌ها، میانگین امتیازات محاسبه شد که برابر با ۰/۰۲۵ می‌باشد. بدین ترتیب نقاطی که امتیازشان پایین‌تر از این مقدار می‌باشند حذف می‌شوند و نقاط استراتژیک بهینه جهت تعیین راهبردها مشخص می‌گردند. جدول ۱۴ نقاط استراتژیک بهینه جهت تدوین راهبردها را مشخص می‌کند.

جدول (۱۴). تعیین نقاط استراتژیک بهینه

ضعف (W)	قوت (S)
<p>W₁ - بالا بودن عمر ساختمان‌های موجود در منطقه</p> <p>W₂ - عدم وجود مصالح مناسب در ساخت بناها</p> <p>W₃ - ریزدانی بافت منطقه</p> <p>W₅ - کیفیت نامناسب و فاجعه‌بار معابر اصلی منطقه</p> <p>W₆ - دسترسی پایین به تجهیزات شهری در معابر اصلی</p> <p>W₇ - عدم رعایت مقررات نظام مهندسی در بیش‌تر بناها</p> <p>W₈ - ریتم نامناسب الگوهای ساختمان‌های جدید با بناهای قدیمی (مصالح، رنگ و غیره)</p> <p>W₉ - وجود کوچه‌های تنگ و باریک در منطقه</p> <p>W₁₀ - نفوذپذیری کم به مرکز منطقه</p> <p>W₁₂ - توزیع ناعادلانه برخی از کاربری‌ها</p>	<p>S₁ - وجود تأسیسات زیربنایی شایسته در منطقه ۴ ارومیه</p> <p>S₂ - مجهز بودن به امکانات مختلف مسکن</p> <p>S₃ - مناسب بودن نسبی اسکلت و کیفیت بنا</p> <p>S₄ - داشتن دسترسی‌های مناسب به معابر اصلی</p> <p>S₅ - وجود رضایت‌مندی دسترسی به خدمات عمومی</p> <p>S₇ - سرزندگی فعالیت‌ها در منطقه</p>
تهدید (T)	فرصت (O)
<p>T₁ - مبدل شدن راه‌های ارتباطی به پارکینگ</p> <p>T₂ - نابود شدن پیاده‌روها در معابر اصلی به جهت گسترش اقدامات تجاری</p> <p>T₃ - عدم تمایل مشارکت ساکنین در توانمندسازی بافت منطقه</p> <p>T₄ - بی‌اعتمادی نسبت به وعده‌ها و سازو کارهای اجرایی سازمان‌های شهری</p> <p>T₅ - عدم وجود قوانین مرتبط با نوع نماهای ساختمانی به کار رفته</p>	<p>O₁ - امکان ایجاد قوانین دبه منظور رعایت مقررات ساخت‌وساز</p> <p>O₅ - امکان افزایش خدمات فرهنگی در حوزه ارتباطی اطراف منطقه</p> <p>O₉ - امکان استفاده از تپه‌های متفاوت مسکن در منطقه</p>

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

حال با توجه به نقاط راهبردی بهینه راهبردهای زیر (جدول ۱۵) تحصیل می‌گردند.

جدول (۱۵). تدوین راهبردها

عوامل درونی و بیرونی	نقاط قوت (S)	نقاط ضعف (W)
فرصت‌ها (O)	<p>استراتژی SO</p> <p>- گام برداشتن به جهت توسعه فرامنطقه‌ای با توجه به ویژگی‌های خدماتی موجود در منطقه</p>	<p>استراتژی WO</p> <p>- تلاش در جهت تأمین مسکن براساس احتیاجات ساکنین</p> <p>- تلاش در جهت افزایش کیفیت کالبدی در محدوده</p>
تهدیدها (T)	<p>استراتژی ST</p> <p>- زمینیه‌سازی در جهت بهبود میزان پایداری سکونتگاه‌ها</p> <p>- زمینیه‌سازی در جهت مشارکت در زمینه ارتقاء زیرساخت‌ها و امکانات مسکن</p>	<p>استراتژی WT</p> <p>- برقراری شبکه ارتباطی ایمن منطبق با نیازهای ساکنین</p> <p>- زمینیه‌سازی به منظور رعایت قوانین و ضوابط تصویب شده</p>

(منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۲)

نتیجه‌گیری

همان‌طور که بیان شد امنیت مسکن تأثیرگذار بر احساس کیفیت سکوتی به دو معیار دسترسی به خدمات شهری و امنیت کالبدی تقسیم شدند. براساس تجزیه و تحلیل‌های بدست آمده میزان رضایت‌مندی عمومی از شاخص امنیت کالبدی در بین ساکنین منطقه ۴ برابر با ۲۰۲۳ می‌باشد. در این بین رضایت‌مندی از رضایت‌مندی از عمر واحد مسکونی و رضایت‌مندی از کیفیت معابر اصلی از همه پایین‌تر است. همچنین میزان رضایت‌مندی از معیار دسترسی به خدمات شهری به جهت وجود گره‌های فعالیتی در این منطقه بالاتر از میانگین ۳ است. اما برخی از بخش‌های منطقه با کمبود بعضی از دسترسی‌ها از جمله دسترسی به خدمات آموزشی مواجه هستند. البته توزیع نامتعادل برخی از خدمات در منطقه نیز از مشکلات موجود می‌باشد.

بنا به تحلیل‌های انجام شده از برداشت‌ها نتایج زیر حاصل شده است:

- شاخص امنیت مسکن براساس دید کالبدی با احساس کیفیت سکوتی ارتباط مثبت و معناداری دارد. این رابطه با درجه معناداری ۰/۰۰۰ و سطح اطمینان ۹۹ درصد تأیید گردید و با توجه به ضریب همبستگی پیرسون مثبت که برابر با ۰/۲۳۴ می‌باشد، متغیرهای شاخص امنیت مسکن براساس دید کالبدی می‌شود گفت ارتباط نزدیک به صفر و چندان قوی نمی‌باشد ولی تأثیرگذار است.

- شاخص دسترسی به خدمات شهری بر ارتقای احساس کیفیت سکوتی ساکنین تأثیر مثبت و معناداری دارد. این رابطه با درجه معناداری ۰/۰۰۰ و سطح اطمینان ۹۹ درصد تأیید گردید. با توجه به ضریب همبستگی پیرسون مثبت که برابر با ۰/۱۵۴ می‌باشد، متغیرهای شاخص دسترسی به خدمات شهری براساس دید کالبدی می‌شود گفت ارتباط نزدیک به صفر و چندان قوی نمی‌باشد ولی تأثیرگذار است.

در نهایت با بررسی جدول سوات راهبردهایی از قبیل "گام برداشتن به جهت توسعه فرمانطقه‌ای باتوجه به ویژگی‌های خدماتی موجود در منطقه"، "زمینه‌سازی در جهت مشارکت در زمینه ارتقای زیرساخت‌ها و امکانات مسکن"، "زمینه‌سازی به منظور رعایت قوانین و ضوابط تصویب شده" و غیره تعیین شدند.

با بررسی‌هایی که توسط محقق انجام شد می‌توان این‌گونه نتیجه‌گیری کرد که احساس ممکن است با واقعیت اتفاق افتاده بر روی زمین و قابل لمس متفاوت باشد. احساس هر شخص از درون او نشأت می‌گیرد و نمی‌توان با صرف تقویت اصول کالبدی آن را ارتقا داد و باید از منظرهای اجتماعی و روانشناسانه نیز مورد بررسی قرار گیرد. البته این تحقیق ارتباط را به اثبات رساند اما با توجه به آنکه ارتباطات ضعیف بودند می‌توان این‌گونه بحث کرد که عوامل فوق‌الذکر اجتماعی و روانشناسانه نیز مورد بررسی قرار بگیرد تا احساس کیفیت سکوتی در شهروندان ارتقا یابد.

منابع

- اقتداربختیاری، شهلا؛ سعیده زرآبادی، زهرا سادات و ماجدی، حمید. (۱۴۰۰). تأثیر مؤلفه های کالبدی- عملکردی بر امنیت عرصه های همگانی (مطالعه موردی: محله دوهزار بندرعباس). *پژوهشنامه جغرافیای انتظامی*، ۹ (۳۵)، ۲۷-۵۶.
- الهامی، امیرحسین؛ برهانی، کاظم و پورطاهری، محمدمین. (۱۴۰۰). کاربرد روش دیماتل در ارزیابی عوامل مؤثر بر احساس امنیت شهری مورد مطالعه: کلان شهر تهران. *فصلنامه برنامه ریزی و آمایش فضا*، ۲۵ (۳)، ۹۳-۱۱۷.
- بزی، خدارحم و جواهری، عباس. (۱۳۹۰). بررسی افتراق مکانی- فضایی محله های شهر زابل در برخورداری از شاخص های مسکن سالم. *جغرافیا و برنامه ریزی محیطی*، ۲۲ (۳)، ۱۸۵-۲۰۲.
- پروین، راحله و عالم، سارا. (۱۳۹۸). بررسی شاخصه های تأثیرگذار کالبد فضای شهری در حوزه امنیت با رویکرد ارتقاء حضور زنان. *نشریه معماری شناسی*، ۲ (۱۲)، ۱۰۴-۱۰۸.
- جعفری کریمی، اشکان؛ علی اکبری، اسماعیل و طالشی، مصطفی. (۱۴۰۰). نقش عوامل کالبدی- فضایی در امنیت فضای شهری (مطالعه موردی: مناطق ۶، ۱۰ و ۱۲ کلان شهر تهران). *فصلنامه مطالعات محیطی هفت حصار*، ۱۰ (۳۷)، ۸۳-۹۸.
- حاتمی، یاسر و ذاکر حقیقی، کیانوش. (۱۳۹۹). تأثیرگذاری فضاهای کالبدی بر احساس امنیت اجتماعی در محلات شهری. *مطالعه موردی: شهر همدان. فصلنامه آمایش جغرافیایی فضا*، ۱۰ (۳۶)، ۱۹۷-۲۱۸.
- حاتمی نژاد، حجت؛ آذری، اقبال و عطاران، فاطمه. (۱۴۰۰). تحلیل شاخص های مسکن سالم در شهر مشهد. *نشریه شبک*، ۷ (۲)، ۱۳۳-۱۵۱.
- حیدری، رسول. (۱۳۹۶). پهنه بندی فضایی امنیت با تأکید بر کاربری اراضی شهری (مورد مطالعه: محلات شهر کاشان). *پژوهشنامه جغرافیای انتظامی*، ۵ (۱۹)، ۷۷-۱۱۲.
- زیاری، کرامت الله؛ ربیعی مهر، حسین و زارعی، جواد. (۱۳۹۹). سنجش کیفیت زندگی از دیدگاه عدالت اجتماعی (مطالعه موردی: مناطق ۲ و ۱۶ شهری تهران). *پژوهش های جغرافیای انسانی*، ۵۲ (۱)، ۱-۱۵.
- زیویار، پروانه و درودی، محمدرضا. (۱۳۹۴). سنجش نقش عدالت فضایی بر امنیت مناطق ۴ و ۱۸ شهر تهران. *پژوهشنامه جغرافیای انتظامی*، ۳ (۹)، ۴۹-۶۸.
- شاهین، سمیرا. (۱۴۰۰). ارزیابی سطح کیفیت زندگی شهری (مورد مطالعه: شهرک منظره خمینی شهر). *جغرافیا و مطالعات محیطی*، ۱۰ (۴۰)، ۱۰۱-۱۲۲.
- صادقی، نرگس؛ سبحان اردکانی، سهیل و ذاکر حقیقی، کیانوش. (۱۳۹۵). ارزیابی عوامل مؤثر بر تأمین امنیت شهری به منظور افزایش حضور بانوان در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: پارک ساعی تهران). *فصلنامه هویت شهر*، ۱۰ (۲۷)، ۶۵-۷۴.
- عرفانی، سهراب؛ مبینی، علی؛ افتخاری، اصغر؛ مرادیان، محسن و دهقانی، جلال. (۱۴۰۱). الزامات تأمین امنیت در افق سند چشم انداز ۱۴۰۴. *امنیت ملی*، ۱۲ (۴۳)، ۷-۳۲.
- فلاح پور، شهاب؛ نظری، نوشین و فلاح پور، حجت. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر فضای شهری بر احساس امنیت زنان (نمونه موردی: محله جهانگیرآباد خرم آباد). *فصل نامه جغرافیا و برنامه ریزی شهری چشم انداز زاگرس*، ۱۳ (۴۸)، ۱۲۱-۱۴۱.
- گلی، علی؛ قاسم زاده، بهنام؛ فتح بقالی، عاطفه و رمضان مقدم، یاسمن. (۱۳۹۴). عوامل مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی زنان در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: پارک ائل گلی تبریز). *مطالعات راهبردی زنان*، ۱۸ (۶۹)، ۹۷-۱۳۶.
- محمودی آذر، امین. (۱۳۹۳). ارزیابی شاخص های کیفیت زندگی شهری در محدوده قدیمی شهر ارومیه براساس شاخص های مسکن مطلوب. *پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)*، ۱-۱۲۳.

- محمدی، زهرا و صباغ، صمد. (۱۳۹۵). بررسی عوامل اجتماعی مرتبط با کیفیت زندگی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز. *مطالعات جامعه‌شناسی*، ۹ (۳۱)، ۸۷-۱۰۴.
- Athens, J. (2004). Healthy Housing in Nicaragua: An Intersectoral Approach to Improving Livelihoods. *WCCN*, (2), 113-134
- Carmona, M. (2019). Principles for Public Space Design, Planning to do Better. *Urban Des Int* 24, 47-59.
- Chen, B. et al. (2015). Security Analysis of Urban Railway Systems: The Need for a Cyber- Physical Perspective. *International Conference on Computer Safety, Reliability, and Security*, 277-290.
- Cho, Ch. M. (2003). Study on Effects of Resident- Perceived Neighborhood Boundaries on Public Services: Accessibility & its Relation to Utilization: Using Geographic Information System focusing on the Case of Public Parks in Austin. *Texas A & M University, Texas*, 432-876
- Ciciirelli, F., Guerrieri, A., Mastroianni, C., Spezzano, G., & Vinci, A. (2019). The Internet of Things for Smart Urban Ecosystems. *Springer International Publishing AG, part of Springer Nature*, 123-156
- Crockerl, T. F., Brown1, L., Clegg, A., Farley, K., Franklin, M., Simpkins, S., & Young, J. (2019). Quality of Life is Substantially Worse for Community Dwelling Older People Living with Frailty: Systematic Review and Meta-Analysis. *Quality of Life Research*, (28), 2041-2056.
- Epley, D., & Menon, M. (2008). A Method of Assembling Cross- Sectional Indicators into a Community Quality of Life. *Social Indicators Research*, 88 (2), 281-296.
- Kaklauskas, A., Zavadskas, E.K., Radzeviciene, A., Ubarte, I., Podviezko, A., Podvezko, V., Kuzminske, A., Banaitis, A., Binkyte, A., & Bucinskas, V. (2018). Quality of City Life Multiple Criteria Analysis. *Cities*, (72), 82-93.
- Mahrous, A., Moustafa, Y., & Aboul, M. (2018). Physical Characteristics and Perceived Security in Urban Parks: Investigation in the Egyptian Context. *Ain Shams Engineering Journal*, 9 (4), 3055-3066.
- Mccrea, R., Shyy, T. K., & Stimson, R. (2006). What is the Strength of the Link between Objective and Subjective Indicators of Urban Quality of Life? *Applied Research in Quality of Life*, (1), 79-96.
- Mihinjac, M., & Saville, G. (2019). Third-Generation Crime Prevention through Environmental Design (CPTED). *Social Sciences*, 8 (6), 1-20.
- Netto, V. (2017). *The Social Fabric of Cities*. Abingdon Oxon: Routledge, 281-296.
- Pal, A. K., & Kumar, U. C. (2005). Quality of Life Concept for the Evaluation of Societal Development of Rural Community in West Bangal, India. *Rural Development*, 15 (2), 83-93.
- Savas, E.S. (2013). On Equity in Providing Public Services. *Management Science*, 24 (8), 800-808.
- Streimikiene, D. (2015). Housing Iindicators for Assessing Quality of Life in Lithuania, *Intelek Tine Ekonomika, Intellectual Economic*. *Intellectual Economics*, 8 (1), 25-41.
- Tiran, J. (2016). Measuring Urban Quality of Life: Case Study of Ljubljana. *Acta Geographica Slovenica*, 56 (1), 57-73.
- Zotova O.Y. (2023). Subject-Spatial and Physical Urban Environment as a Condition for the Psychological Security of Urban Residents. *Journal of Psychology and Pedagogics*, 20 (2), 352-373.